

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422201655
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4422201655.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcu: A. B. A., nar. XX. XX. XXXX, C. X, D., proti žalovanej: E. F. G., nar. XX. XX. XXXX, H. XX, D., právne zastúpená: Mgr. Henrieta Slavkovská, advokát, s.r.o., Ľudovíta Štúra 19, Levice, IČO: 47 256 401, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18C/53/2022-346 zo dňa 24. 02. 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (strán sporu) patrí: 1. bočný plot postavený na B. I. XXXX/X zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie D., obec D. v hodnote 695,31 eur, 2. prístrešok postavený na B. I. XXXX/X J. B. I. XXXX/X, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie D., obec D. v hodnote 1.232,59 eur, 3. finančné prostriedky nachádzajúce sa na účte žalovanej vedenom v K. K. J., číslo účtu K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 8.442,40 eur. Vo zvyšnej časti súd návrh na určenie vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov zamietol.

2. Súd prvej inštancie ďalším výrokom napadnutého rozhodnutia vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (strán sporu) tak, že prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej všetky vyššie uvedené veci a uložil jej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.185,15 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

3. Žalobcovi aj žalovanej ďalšími výrokmi napadnutého rozsudku uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Nové Zámky súdne poplatky za vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po 155,60 eur. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žiadnej so sporových strán nepriznal.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou ust. §143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a 3, § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“), § 185 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 2 ods. 1 písm. b/, § 7 ods. 8, položky 6 písm. b/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

5. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že manželstvo žalobcu a žalovanej bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 18Pc/31/2020 zo dňa 31. 03. 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 11. 2021. Manželstvo žalobcu a žalovanej bolo uzavreté dňa 16. 10. 2002. Podľa zhodného tvrdenia sporových strán nebolo bezpodielové spoluvlastníctvo

manželov po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva vyporiadané dohodou. Súd prvej inštancie konštatoval, že v priebehu konania sporové strany nežiadali, aby do masy BSM zaradil hnuteľné veci tak, ako to pôvodne požadovali. Hnuteľné veci nebolo možné do masy BSM zaradiť kvôli tomu, že ich nebolo možné presne a nezameniteľne identifikovať. Žalobca trval na tom, aby súd vyporiadal BSM k plotu a prístrešku, ktorý mal byť postavený na parcelách č. XXXX/X, resp. XXXX/X, zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. D. a finančným prostriedkom, ktoré boli poukázané na účet žalovanej.

6. Z vykonaného dokazovania a z výpovede sporových strán mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi sporovými stranami bola dňa 16. 07. 2021 uzavretá kúpna zmluva, ktorou žalobca predal žalovanej svoj podiel v pomere 1/4 na rodinnom dome a pozemkoch, ktoré sú bližšie špecifikované v uvedenej kúpnej zmluve. Z textu zmluvy je zrejmé, že plot a prístrešok neboli v zmluve uvedené ako samostatné položky. Podľa názoru súdu prvej inštancie sú plot a prístrešok drobnou stavbou, resp. prístavbou k rodinnému domu, jedná sa teda o samostatné nehnuteľné veci. Preto, že tieto veci neboli preukázateľne uvedené v texte kúpnej zmluvy a nie sú uvedené ani v článku II ods. 2 zmluvy ako súčasť rodinného domu, bolo ich potrebné v rámci vyporiadania masy BSM vyporiadať ako samostatné položky. Zo znaleckého posudku znalkyne Ing. Viery Katonovej mal súd prvej inštancie za preukázané, že na pozemkoch parc. č. XXXX/X, resp. XXXX/X sú postavené dva ploty - predný plot a bočný plot. Predný plot bol podľa znaleckého posudku daný do užívania približne v roku 1985, teda ešte pred uzavretím manželstva žalobcu a žalovanej. Nebol nadobudnutý do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, súd prvej inštancie ho teda za súčasť BSM nepovažoval. Bočný plot bol podľa znaleckého posudku daný do užívania približne v roku 2004. Súd prvej inštancie nemal za preukázané, že by žalovaná, ktorá dala podľa listu obce D. zo dňa 26. 07. 2022 plot bez stavebného povolenia postaviť, stavbu plotu realizovala z finančných prostriedkov, ktoré jej mali darovať jej rodičia. Podľa čestného vyhlásenia sestry žalovanej, rodičia darovali žalovanej finančné prostriedky v sume 300.000,- Sk v roku 1999. Súd prvej inštancie konštatoval, že je nereálne, aby z týchto finančných prostriedkov žalovaná realizovala v roku 2003 resp. 2004 stavbu plotu. Súd prvej inštancie preto bočný plot postavený na parcele XXXX/X, zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. D. za súčasť BSM považoval. Podľa názoru súdu prvej inštancie bol plot postavený z finančných prostriedkov žalobcu a žalovanej v priebehu trvania manželstva. Hodnota plotu je uvedená v znaleckom posudku znalkyne L. M. D. v sume 695,31 eur.

7. Podobnými úvahami sa súd prvej inštancie riadil aj pri posudzovaní toho, či je súčasťou BSM prístrešok postavený na parc. č. XXXX/X. Aj tento prístrešok je podľa názoru súdu prvej inštancie samostatnou nehnuteľnou vecou, ktorá nie je súčasťou rodinného domu. Podľa znaleckého posudku znalkyne Ing. Katonovej bol prístrešok daný do užívania približne v roku 2005, teda za trvania manželstva. Súd prvej inštancie nemal preukázané, že by žalovaná stavbu prístrešku financovala z finančných prostriedkov, ktoré by do BSM nepatrili. Svedectvo svedkyne A. N. D. týkajúce sa stavby prístrešku nemožno považovať v tejto časti za dôveryhodné - svedkyňa mala v čase stavby prístrešku 12 rokov, a preto si na detaily stavby a ani na spôsob financovania, podľa názoru súdu prvej inštancie, nemôže pamätať. Hodnota prístrešku bola uvedená v znaleckom posudku Ing. Katonovej vo výške 1.232,59 eur.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie ďalej za preukázané, že žalovaná si z účtu vedeného v K. (koncové číslo 5103) v období rokov 2015 až 2020 poukazovala na svoj účet vedený v K. (koncové číslo 8147) finančné prostriedky v sumách od 100,- eur do 300,- eur. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 24. 01. 2020, teda ešte za trvania manželstva, bola na účet žalovanej (koncové číslo 5103) poukázaná z účtu žalovanej (koncové číslo 1104) suma 8.442,40 eur. Podľa názoru súdu prvej inštancie si žalovaná finančné prostriedky na účet (koncové číslo 1104) sporila v rámci stavebného sporenia. Tvrdenie žalovanej, resp. svedkyne N. D. o tom, že uvedenú sumu darovala matke tým spôsobom, že jej mala dávať peniaze získané z brigád a od starých rodičov v hotovosti, pričom žalovaná ich potom vkladala na svoj účet, nie sú dôveryhodné. Sumy poukazované na účet (koncové číslo 1104), teda na stavebné sporenie, boli preukázateľne prevádzané bezhotovostne a nie hotovostnými vkladmi. Takéto svedectvo svedkyne, resp. tvrdenie žalovanej súd prvej inštancie považoval za nedôveryhodné. Finančné prostriedky v sume 8.442,40 eur sú teda nepochybne súčasťou BSM a súd prvej inštancie ich do masy BSM zaradil. Ďalšie finančné prostriedky, na ktoré poukazoval žalobca, boli na účet žalovanej preukázateľne poukázané z účtu D. A. (dcéry žalovanej). Podľa názoru súdu prvej inštancie sa teda jedná o dar dcéry žalovanej, ktorý do masy BSM nepatrí.

9. V zmysle uvedeného teda súd prvej inštancie do masy BSM zaradil bočný plot postavený na parc. č. XXXX/X, prístrešok postavený na parc. č. XXXX/X a finančné prostriedky nachádzajúce sa na účte žalovanej vo výške 8.442,40 eur. Vo zvyšnej časti súd prvej inštancie žalobu žalobcu na určenie veci patriacich do BSM zamietol.

10. Z vykonaného dokazovania a zo zhodného tvrdenia sporových strán mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaná je vlastníčkou rodinného domu súp. č. XXX a parcel č. XXXX/X a XXXX/X, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX, k. ú. D.. Z dôvodu, že bočný plot a prístrešok sú postavené na parcelách v spoluvlastníctve žalovanej, súd jej bočný plot a prístrešok prikázal do výlučného vlastníctva. Do výlučného vlastníctva žalovanej súd prikázal aj sumu 8.442,40 eur, ktorú si žalovaná sporila na stavebné sporenie. V rámci úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov prikázal súd prvej inštancie uhradiť žalovanej žalobcovi sumu 5.185,15 eur. Táto suma tvorí polovicu hodnoty aktív BSM - bočného plota, prístrešku a finančných prostriedkov (poukazovaných na stavebné sporenie) v sume 10.370,30 eur. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca (napriek tomu že preukázateľne hral, požičiaval si finančné prostriedky a nesprával sa k žalovanej a nevlastnej dcére najlepšie) na chod domácnosti v rámci svojich možností prispieval. Bol teda toho názoru, že mu patrí polovica hodnoty vecí, ktoré súd do BSM zaradil. Súd prvej inštancie prihliadol na dlhodobu negatívne vzťahy medzi žalobcom a žalovanou, prejavujúce sa vzájomným osočovaním v priebehu súdneho konania.

11. Ďalšie dôkazy navrhované žalobcom (výsluch syna a brata žalobcu) nevykonan, pretože mal majetkové a finančné pomery sporových strán za dostatočne preukázané, svedectvo navrhovaných svedkov považoval za nadbytočné.

12. Pri určení súdneho poplatku súd prvej inštancie vychádzal z toho, že celková hodnota aktív pripadajúcich do BSM je 10.370,30 eur, pasíva BSM nemal preukázané. Pokiaľ ide o dlhy manželov, na ktoré súd v rámci vyporiadania prihliada, poukázal na závery vyjadrené na R 42/1972 zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk, podľa ktorého poplatkový základ tvoria iba aktíva a na pasíva sa neprihliada ani tak, že by boli zahrnuté do základu, ani tak, že by sa o ne základ znižoval. S prihliadnutím na položku 6 písm. b/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov predstavujú 3 % z tejto sumy (teda zo sumy 10.370,30) sumu vo výške 311,10 eur. Vzhľadom na negatívne osobné vzťahy medzi žalobcom a žalovanou rozhodol tak, že polovicu z tejto sumy zaplatí každá zo sporových strán na účet Okresného súdu Nové Zámky, teda nezaviazal sporové strany na úhradu súdneho poplatku spoločne a nerozdielne.

13. Pri rozhodovaní o priznaní nároku na náhradu trov konania nemal preukázané, že by sa dohoda sporových strán o vyporiadání BSM neuzavrela výlučne kvôli žalovanej. Zopakoval, že medzi žalobcom a žalovanou sú dlhodobu negatívne vzťahy, dohodu o vyporiadání BSM nebolo možné kvôli vzájomnej antipatii dosiahnuť. Vo veci nemala ani jedna zo sporových strán plný úspech. K dohode o vyporiadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo, keďže mali obe strany sporu protichodné postoje. Vyporiadanie BSM súdnou cestou bolo jedinou možnosťou usporiadania vzájomných vzťahov strán sporu vo vzťahu k tomuto majetku po zániku ich manželstva. Vyporiadanie súdnou cestou bolo teda v záujme oboch účastníkov konania. Bol toho názoru, že pri vyporiadání BSM nie je v tomto prípade možné určiť pomer úspechu sporových strán, preto žiadnej zo sporových strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

14. Proti uvedenému rozsudku podala žalovaná odvolanie zo dňa 20. 04. 2023. Mala za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Už počas konania namietala, že postup súdu prvej inštancie v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny a že súd prvej inštancie nad rámec návrhu žalobcu vyporiadal v tomto konaní aj veci, ktoré neboli urobené predmetom konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Procesne nesprávne, bez pripustenia zmeny petitu, súd prvej inštancie neprípustne rozšíril predmet konania nad rámec žalobného návrhu. Žaloba o vyporiadanie BSM sa procesne riadi zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilným sporovým poriadkom a nie zákonom č. 161/2015 Z. z. Civilným mimosporovým poriadkom, kedy by súd mohol rozhodnúť aj bez návrhu. Konanie o vyporiadanie BSM je konaním o vzťahu, ktorého spôsob vyporiadania je ustanovený právnym predpisom - § 150 OZ, t. j. súd prvej inštancie nie je viazaný návrhmi sporových strán čo do spôsobu vyporiadania. Zároveň platí, že súd v takomto konaní po nevyporiadanom majetku z BSM nepátra a vychádza zo skutkového opisu vecí tak, ako ho vykonali strany sporu. Samotný

žalobný návrh, bol podľa názoru žalovanej nekvalifikovaný, rovnako ako postupné predkladanie návrhov na rozšírenie predmetu konania zo strany žalobcu a súdu prvej inštancie nebol predložený návrh na rozhodnutie o zmenu petitu čo do rozsahu predmetu, ktorý sa má vyporiadať. V sporovom konaní platí, že predmet sporu vymedzuje žalobca. Žalobca má povinnosť vo svojom žalobnom návrhu uviesť to, čoho sa na súde domáha a tým vymedziť, o čom daný spor bude. Žalobca pri vymedzení predmetu sporu v žalobe musí úplne a pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, označiť dôkazy na ich preukázanie a uviesť žalobný návrh (petit). Predmet sporu teda spravidla býva žalobcom vymedzený už v prvom procesnom úkone vo vzťahu k súdu, ktorým je žaloba. Žalobca tak žalobou určuje, čo bude predmetom sporového konania a čo nie. Inštitút zmeny žaloby umožňuje žalobcovi s predmetom sporu disponovať a meniť ho. O zmenu žaloby nejde vtedy, ak žalobca mení nárok na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (žaloba podľa § 137 písm. b) CSP). Ide napríklad aj o konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pri tomto type konania je súd viazaný hmotnoprávnou normou čo do spôsobu, akým má daný vzťah usporiadať. Pri tom sa môže pohybovať v rámci pravidiel danej hmotnoprávnej normy. To znamená, že súd prvej inštancie nie je viazaný žalobným návrhom žalobcu a môže daný vzťah usporiadať aj inak, ako žalobca navrhuje (ak toto iné usporiadanie vyplýva z hmotného práva), alebo dokonca aj priznať žalobcovi viac, ako sám navrhuje. Žalobca zmenil žalobu priamo na pojednávaní v rámci svojho prednesu, avšak nejasne a nezrozumiteľne čo do predmetu. Podľa CSP má súd rozhodnúť o pripustení zmeny žaloby na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá. Súd prvej inštancie však procesne pochybil a o pripustení zmeny žaloby nerozhodol, na čo reagovala právna zástupkyňa žalovanej, a to z dôvodu, aby mala žalovaná isté, čo je predmetom vyporiadania BSM a voči čomu má viesť svoju obranu v tom smere, aby preukázala, že daný (nový) predmet konania nepatrí do BSM manželov, zvlášť za situácie, kedy dôkazné bremeno, že určitá vec nepatrí do BSM, bolo na strane žalovanej, pretože ona by mala povinnosť vyvrátiť tvrdenie, že označená vec do BSM nepatrí. Súd však na pojednávaní dňa 24. 02. 2023 konštatoval: „v konaní o vyporiadaní BSM nie je viazaný návrhmi sporových strán, je povinný zistiť a vyporiadať celú masu BSM“. S takýmto právnym názorom súdu prvej inštancie, s poukazom na vyššie uvedené, nesúhlasila.

15. Ďalej uviedla, že žalobca v tomto konaní v rámci predbežného prejednania veci dňa 25. 10. 2022 žiadal vykonať dôkaz, a to výpisy z bankového účtu žalovanej za obdobie od 01. 01. 2015 do 30. 11. 2020, čo odôvodnil tým, že sa má preukázať, či náhodou podiel, ktorý mu bol vyplatený, nebol vyplatený z prostriedkov, ktoré patria do BSM. Žalovaná ihneď namietala vykonanie takéhoto dôkazu z dôvodu, že žalobca neuviedol vo svojom návrhu určitú sumu finančných prostriedkov ako súčasť masy BSM. Ani z návrhu tohto dôkazu zo strany žalobcu nevyplývalo, že by mal žalobca záujem týmto dôkazom preukázať masu BSM, pričom výslovne súdu prvej inštancie tvrdil, že sa má preukázať, či náhodou podiel, ktorý mu bol vyplatený, nebol vyplatený z prostriedkov, ktoré patria do BSM. Súd prvej inštancie však pripustil takýto dôkaz, ktorý považuje žalovaná za nezákonný, pretože nemal preukazovať nič z toho, čo urobil žalobca svojím návrhom predmetom vyporiadania, a to najmä s poukazom na to, že sa tak stalo v čase predbežného prejednania sporu, kedy súd prvej inštancie vyslovil svoj názor, že je predpoklad, že žalobu zamietne. Nakoľko v písomnom vyhotovení žalobného návrhu absentuje označenie nároku žalobcu na vyporiadanie finančných prostriedkov nachádzajúcich sa na účte žalovanej, vedenom v K. K. J., č. účtu K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 8.442,40 eur a ani nebolo rozhodnuté o návrhu na zmenu petitu, teda táto suma nebola urobená predmetom konania, ide o vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie zároveň nevysvetlil, akou úvahou sa riadil, keď stanovil dátum 30. 11. 2020, ku ktorému určil zostatok na účte žalovanej, ako dátum relevantný pre určenie, že suma patrí do BSM a má sa vyporiadať v tomto konaní. Manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené dňom 23. 11. 2021. Navyše, na účte žalovanej vedenom v K. K. J., č. účtu K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX boli finančné prostriedky v sume 9.270,91 eur, pričom súd prvej inštancie nevysvetlil, akou úvahou sa riadil, keď do BSM zahrnul práve sumu vo výške 8.442,40 eur. Nevysvetlil, aký bol dôvod, že tieto finančné prostriedky zahrnul do masy BSM, a to napriek svedeckej výpovedi svedkyne A. N. D. na pojednávaní dňa 24. 02. 2023, ktorá potvrdila, že napriek tomu, že účet č. K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX bol vedený v I. K. K. na meno jej matky - žalovanej, išlo o finančné prostriedky, ktoré matka (žalovaná) na tomto účte sporila pre svoju dcéru N. D., čiastočne z vlastných finančných prostriedkov tejto dcéry, ktorá sa narodila dňa XX. XX. XXXX, teda v čase prevodu bola vo veku 26 rokov, kedy je nesporné, že tieto finančné prostriedky si mohla v tomto veku zarobiť, ako to uviedla vo svojej výpovedi zo dňa 24. 02. 2023, ako aj z darov od starých rodičov. Vypovedala, že uvedená suma je jej majetkom a matke ju darovala.

16. Žalobca tiež navrhoval v konaní náhradu ním vloženou sumu na výstavbu plotu a prístrešku pri rodinnom dome, ktorý bol v podielovom spoluvlastníctve bývalých manželov tak, že žalobca vlastnil 1-inu a žalovaná 3-iny z celku. Z výpovede žalobcu na pojednávaní dňa 13. 01. 2023 je pritom zrejmé, že na otázku právnej zástupkyne žalovanej, či bol prítomný pri stavbe prístrešku, uviedol: „neviem, z čoho to zaplatila, keď som prišiel z práce, robotníci už pracovali“. Teda sám žalobca popieral, že by tento financovali z prostriedkov BSM. Žalovaná tvrdila, že jej peniaze na prístrešok a plot dali rodičia, čo žalobca poprel. Z dôvodu spornosti tejto otázky, žalovaná produkovala listinný dôkaz, a to čestné vyhlásenie H. G., sestry žalovanej, zo dňa 30. 01. 2023, ktorým bolo potvrdené, že rodičia žalovanej ju (okrem sumy 300.000.- Sk) aj v nasledujúcich rokoch naďalej finančne podporovali a že okrem iného použila sumu podpory od svojich rodičov aj na stavbu prístrešku a oplatenia pri rodinnom dome, na adrese H. XX, D., teda rodinnom dome, ktorého boli žalobca a žalovaná podielovými spoluvlastníkmi. Túto skutočnosť potvrdila aj svedkyňa, dcéra žalovanej - A. N. D. vo výsluchu na pojednávaní dňa 24. 02. 2023, že hoci bola maloletá, pamätá si skutočnosť, že jej starí rodičia prispeli na stavbu plotu z bočnej strany a dreveného prístrešku. Žalovanej preto nebolo zrejmé, akou úvahou sa riadil súd prvej inštancie, kedy aj napriek týmto dôkazom rozhodol tak, že zahrnul tieto veci do masy BSM. Ak mal súd prvej inštancie za to, že je jeho povinnosťou pristupovať k predmetu masy proaktívne, teda túto zisťovať, bolo v takom prípade zo strany súdu prvej inštancie, na vyváženie proaktivity v prospech žalobcu (rozšírenie masy BSM o finančné prostriedky na účte bez zmeny petitu zo strany žalobcu, napriek popretiu zo strany žalovanej), namiesto proaktívne zistiť vôľu žalobcu, či mal záujem (vôľu) kúpnu zmluvou zo dňa 02. 07. 2021 o prevode 1-inového podielu rodinného domu v podielovom spoluvlastníctve bývalých manželov, previesť na žalovanú spolu s domom aj bočný plot a prístrešok. Ani z písomného vyjadrenia žalobcu (žalobného návrhu) a ani z jeho ústnych vyjadrení totiž nevyplývalo, že by mal záujem zahrnúť tento majetok (ako samostatný predmet BSM) do predmetu vyporiadania. Z uvedených vyjadrení žalobcu vyplynulo, že mal záujem vyporiadať skutočnosť vnosu finančných prostriedkov, údajne v BSM, do majetku, ktorý bol podielovým spoluvlastníctvom bývalých manželov, vyporiadaných samostatnou kúpnu zmluvou zo dňa 02. 07. 2021. Len v takom prípade by sa rozhodnutie súdu mohlo javiť spravodlivým. Podľa žalovanej nemohlo byť vôľou strán pri predaji a kúpe uvedeného podielu previesť (je to v rozpore so základnou logikou) nehnuteľnosť bez bočného oplatenia od susednej nehnuteľnosti a bez prístrešku, ktorý je pevne spojený s rodinným domom a pozostáva z relatívne jednoduchšej drevenej konštrukcie, pričom tieto dve drobné stavby sú relatívne nižšej hodnoty oproti hodnote prevádzaného podielu na nehnuteľnostiach, čo bolo v konaní preukázané znaleckým posudkom č. 31/2022 znalkyne Ing. Viery Katonovej a z fotodokumentácie, ktorá je súčasťou tohto znaleckého posudku, ktorý bol listinným dôkazným prostriedkom vykonaným v spore. Žalovaná mala zároveň za to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní pristúpil k úvahe, či sú predmetné drobné stavby samostatnými stavbami v právnom zmysle, nadmieru rigidným spôsobom a práve preto bolo namiesto skúmať vôľu zmluvných strán kúpnej zmluvy zo dňa 02. 07. 2021, ktoré sú zároveň sporovými stranami tohto sporu. Súd prvej inštancie sa rovnako nevysporiadal ani s tvrdením žalovanej, že napriek tomu, že hodnota 1-inového podielu prevádzaného podielu žalobcu bola v sume len 12.450.- eur (zistená znaleckým posudkom č. 31/2022 znalkyne Ing. Viery Katonovej), na základe kúpnej zmluvy zo dňa 02. 07. 2021 vyplatila žalovaná žalobcovi až sumu 20.000.- eur, a to podľa tvrdenia žalovanej práve z dôvodu, aby tým boli vysporiadané všetky nároky medzi bývalými manželmi. Z uvedených dôvodov sa javí rozhodnutie súdu nespravodlivé aj v tejto časti.

17. Súd prvej inštancie sa absolútne nespravoval pri vyporiadaní BSM zásadou, pri ktorej má súd podľa § 150 Občianskeho zákonníka povinnosť prihliadať na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, pričom zákon hovorí, že pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Žalovaná produkovala viacero dôkazov, čo súd prvej inštancie aj v odôvodnení rozsudku skonštatoval, avšak nijako nepretavil do svojho rozhodnutia, a to konkrétne mal súd prvej inštancie za preukázané svedeckou výpoveďou svedkyne A. N. D. zo dňa 24. 02. 2023, že ich žalobca týra (žalovanú, svedkyňu a jej sestru). Ďalej súd prvej inštancie skonštatoval, že na účet žalobcu počas trvania manželstva za obdobie od 07. 01. 2015 do 18. 09. 2020 prichádzala výplata. Nad rámec uvedeného súdom prvej inštancie, z uvedeného dôkazu je zrejmé, že všetky tieto finančné prostriedky, ktoré na účet žalobcu prišli, boli bez výnimky použité na platby za hazardné hry, lotérie a stávkovanie. Aj tým bolo potvrdené tvrdenie žalovanej, že žalobca je gambler a alkoholik a že žalobca sa žiadnym spôsobom nezaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, ani o starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Naopak, z výpisu z účtu žalovanej sa potvrdilo, ako to konštatuje súd prvej inštancie v

odôvodnení svojho rozsudku, že výlučne žalovaná platila zo svojej mzdy inkaso a všetky ostatné platby potrebné pre obstarávanie spoločnej domácnosti.

18. Z uvedených dôvodov mala žalovaná za to, že je potrebné rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch sp. zn. 18C/53/2022-346 zo dňa 24. 02. 2023 zmeniť tak, že odvolací súd žalobu v celom rozsahu zamietne a zaviazá žalobcu nahradiť žalovanej náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia v rozsahu 100 %.

19. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalobca v podaní zo dňa 19. 05. 2023, v ktorom uviedol, že z odvolania je zrejmé, že si právna zástupkyňa žalovanej nedostatočne našťudovala samotný rozsudok, ako aj spisovný materiál vo veci, čím nedostatočne chránila práva svojej mandantky a porušila etické princípy svojej profesie. Ak by sa dôsledne riadila zákonom o advokácii, tak by po dôslednom našťudovaní veci zabránila svojej mandantke, ako aj svedkyňi klamať, pretože z pokladov predložených a zabezpečených v súdnom konaní je zrejmé, že obe súdu klamali. Ak by dôsledne chránila práva svojej mandantky, tak by ju poučila, že klamať súdu je trestným činom. Tým, že tak neurobila, dopustila, že žalovaná a jej dcéra A. N. D. sú toho času už trestne stíhané. Že počas súdneho konania klamali, dokazuje aj to, že v odvolaní sa už nehovorí o daroch, ale o stavebnom sporení pre dcéru. To znamená, že sa v klamaní ďalej pokračuje. Žalovaná je priam notorická klamárika. Klamstvom je aj to, že jej žalobca nedával peniaze. Klamstvom je, že jej dávali peniaze rodičia, pretože pokiaľ žili, ich podpora spočívala v tom, že na meniny a narodeniny vnučkám kupovali nejaké drobnosti. Žalovanej peniaze dali len na kúpu bytu, viac jej nedávali z dôvodu, že by ich všetky prepila. Aj dcéra A. N. D. vo svojom vyjadrení uvádza, že peniaze svojej bývalej manželke dával vo výške 450,- eur, čo pri výpovedi následne poprela. Ďalej žalobca položil nasledovné otázky: Ako je to možné, že vo výpovedi svedkyňa tvrdila niečo iné? Pod tlakom matky, ako psychicky narušená osoba akoholička, zmenila svoje tvrdenia? Neuviedla však, že v ďalšie dni žalobca vyberal peniaze a dával ich na stôl, lebo mal limitovaný výber z karty. Keď žalovanej nedával peniaze, ako je možné, že dve dcéry vyštudovali stredné školy a aj bakalárske štúdium? Ako je možné, že pri svojom príjme dokázala hrať sama všetky poplatky, kupovať potraviny, oblečenie a všetky potrebné veci? Ako je možné, že si založila stavebné sporenie a posielala tam sumy trvalým príkazom, z akých peňazí? Všetko to žalovaná robila bez jeho vedomia. Samozrejme len preto, že na spoločnú domácnosť prispieval dostatočne veľkou sumou, čo znamená, že dostatočne prispieval do spoločného rodinného rozpočtu a staral sa zodpovedne o rodinu, pričom tieto peniaze sa jednoznačne stali predmetom BSM. V období 2015 až 2020 žila už len matka žalovanej, s ktorou sa vôbec nestýkala, a preto od nej nedostávala žiadne peniaze. Zmena petitu žaloby bola možná z toho dôvodu, že nemal vedomosť o tom, že žalovaná má aj iný účet, t. j. stavebné sporenie, ale mal podozrenie, že si peniaze ukladá bokom. Preto žiadal súd prvej inštancie o zistenia skutkového stavu na základe výpisu z účtov žalovanej. Až po zistení z výpisu účtu žalovanej bolo možné petit žaloby upresniť. Pochybné je aj vyjadrenie sestry žalovanej, ktorá už roky žije v cudzine a nemohla mať priamu vedomosť o tom, ako a akým spôsobom jej ešte vtedy žijúci rodičia vypomáhajú, nehovoriac o tom, že od smrti ich otca spolu so žalovanou vôbec nekomunikovali, pretože žalovaná svoju sestru aj matku znenávidela. Preto je aj vyjadrenie sestry žalovanej formulované veľmi opatrne. Právna zástupkyňa prehliadla skutočnosť, že na pojednávaní žiadal výpisy z účtu žalovanej do 30. 11. 2020 z toho dôvodu, že žalovaná opustila v tom čase spoločnú domácnosť, odsťahovala sa a nechala ich samých aj s dcérou D., o ktorú sa až do doby odsťahovania príkladne staral a okrem toho jej dával na účet 300,- eur mesačne. Táto sa mala odsťahovať spolu s ním, ale na zásah žalovanej tak neurobila, aj keď v novom domove mala pripravenú a zariadenú samostatnú izbu. Klamstvom je aj skutočnosť, že sa dohodli na celkovom vysporiadaní majetku, aj BSM, čo jednoznačne potvrdzuje kúpna zmluva, v ktorej sa žiadnym spôsobom vysporiadanie nespomína. Čo sa týka tzv. týrania, tak môže zodpovedne prehlásiť, že svoje dcéry týrala len matka, čo vyústilo až do situácie, že sa jej dcéra N. samopoškodzovala a skončila ako akoholička na liečení vo Veľkom Záluží. Stala sa z nej psychicky labilná osoba, s ktorou žalovaná manipuluje a má podozrenie, že ju aj donútila krivo vypovedať, čo je zrejmé z jej výpovede s porovnaním z výpisov z účtov a jej vyjadrenia. Keď žalovanej týranie vytykal, vždy ho okríkla, aby sa o jej dcéry nestaral. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že v tomto konaní sa zo strany žalovanej klamalo, klame sa aj v odvolaní. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie rozhodol na základe správne zisteného stavu veci, rozsudok bol vydaný v súlade s platnými právnymi predpismi, a preto žiadal, aby ho odvolací súd potvrdil.

20. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 07. 06. 2023 zotrvala na tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom zároveň rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Trvala na všetkých jej vyjadreniach,

ktoré boli v podanom odvolaní zo dňa 20. 04. 2023. Poprela v celom rozsahu skutočnosti uvedené vo vyjadrení žalobcu zo dňa 19. 05. 2023 k odvolaniu žalovanej proti rozsudku. Ohradila sa voči ničím nepodloženým tvrdeniam žalobcu o tom, že by mali žalovaná, dcéry žalovanej a sestra žalovanej klamať. Nemá ani žiadnu vedomosť o tom, že by ktorákoľvek z nich bola toho času už trestne stíhaná, ako to bez akéhokoľvek dôkazu vo svojom vyjadrení zo dňa 19. 05. 2023 tvrdí žalobca. Rovnako sa ohradila aj voči tvrdeniam, že by právna zástupkyňa žalovanej nedostatočne chránila záujmy svojej mandantky a porušila etické princípy svojej profesie. Tieto tvrdenia sa nezakladajú na pravde a sú ničím nepodložené. Z výpisov z účtu žalobcu je jednoznačné, že na účet žalobcu počas trvania manželstva, za preukázané obdobie od 07. 01. 2015 do 18. 09. 2020, prichádzala výplata. Z uvedeného dôkazu je zrejmé, že všetky tieto finančné prostriedky, ktoré na účet žalobcu prišli, boli použité na platby za hazardné hry, lotérie a stávkovanie. Aj tým bolo potvrdené tvrdenie žalovanej, že žalobca je gambler a alkoholik a že žalobca sa žiadnym spôsobom nezaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, ani o starostlivosť o deti a obstarávanie spoločnej domácnosti. Naopak, z výpisu z účtu žalovanej sa potvrdilo, ako to správne konštatuje súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku, že výlučne žalovaná platila zo svojej mzdy inkaso a všetky ostatné platby potrebné pre obstarávanie spoločnej domácnosti. Ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka hovorí, že pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Čo sa týka žalobcom uvádzaného údajného týrania dcéry N. a D. zo strany žalovanej, toto v konaní preukázané nebolo a odmieta takéto tvrdenie, naopak, svedeckou výpoveďou dcéry N. sa potvrdilo týranie zo strany žalobcu. Z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že žalobca sa o deti nestaral a „žil si svoj život“. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 25. 10. 1999, sp. zn. 22 Cdo 2914/1999, podľa ktorého „znenie ust. § 150 Občianskeho zákonníka nevylučuje, aby súd vyjadril rozdielnosť podielov manželov pri vyporiadaní spoločnej veci prihliadajúc na to, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie i udržanie spoločnej veci, a to tak, že vec prikáže do vlastníctva tomu z manželov, ktorý sa o nadobudnutie a udržanie spoločnej veci zaslúžil výlučne, resp. v prevažnej miere, bez toho, aby mu uložil povinnosť, aby druhému manželovi, ktorý sa o jeho nadobudnutie a udržanie nezaslúžil, na vyrovnanie podielu zaplatil určitú finančnú čiastku. Zákon explicitne neupravuje spôsob nerovného vyporiadania, a disparita môže byť tak vyjadrená nie iba percentom či zlomkom, ale aj prikázaním veci jednému z manželov bez toho, aby bol zaviazaný finančne sa s druhým manželom, pokiaľ ide o túto vec, vyporiadať.“ Obdobným spôsobom mal podľa názoru žalovanej postupovať v tejto veci aj súd prvej inštancie v záujme spravodlivého vyriešenia sporu. Teda, ak už mal za to, že nehnuteľnosti nízkej hodnoty a finančné prostriedky patria do BSM, mal ich prikázať žalovanej, a to bez povinnosti výplaty voči žalobcovi. Rozsudok súdu prvej inštancie sa javí ako nespravodlivý voči žalovanej, pretože súd prvej inštancie prihliadol iba na okolnosti, ktoré svedčia v prospech žalobcu a v jej neprospech. Okolnosti, ktoré svedčia v jej prospech vôbec nevyhodnotil.

21. Trvala na tom, že súd prvej inštancie nevysvetlil, akou úvahou sa riadil, keď stanovil dátum 30. 11. 2020, ku ktorému určil zostatok na účte žalovanej, ako dátum relevantný pre určenie, že suma patrí do BSM a má sa vyporiadať v tomto konaní. Manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňom 23. 11. 2021. Pokiaľ súd prvej inštancie bez akéhokoľvek ďalšieho posúdenia prevzal tvrdenie žalobcu, že by v tom čase mala žalovaná opustiť spoločnú domácnosť a túto skutočnosť bral za relevantnú k času zistenia majetku na účte žalovanej, v tejto súvislosti poukázala na ustálenú judikatúru - rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 10. 2007 sp. zn. 7Co/117/2007, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 24. 10. 2007 sp. zn. 25Co/73/2007, podľa ktorého „zrušenie spoločnej domácnosti nemá za následok zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Predmetom vyporiadania, ktoré spočíva v zistení a rozdelení majetku, môže byť len ten majetok, ktorý existuje ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva ako spoločný.“ Navyše, na účte žalovanej vedenom v K. K. J., č. účtu K. XXXX XXXX XXXX XXXX boli finančné prostriedky v sume 9.270,91 eur, pričom súd prvej inštancie nevysvetlil, akou úvahou sa riadil, keď do BSM zahrnul práve sumu vo výške 8.442,40 eur a túto sumu rozdelil tak, že je polovicu z nej povinná žalovaná vyplatiť žalobcovi. Opätovne v tejto súvislosti uviedla, že súd prvej inštancie nevysvetlil, aký bol dôvod, že tieto finančné prostriedky zahrnul do masy BSM napriek svedeckej výpovedi svedkyne A. N. D. na pojednávaní dňa 24. 02. 2023, ktorá potvrdila, že napriek tomu, že účet č. K. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX bol vedený v I. K. K. na meno jej matky (žalovanej), išlo o finančné prostriedky, ktoré matka (žalovaná) na tomto účte sporila pre svoju dcéru N. D. čiastočne z vlastných finančných prostriedkov tejto dcéry, narodenej dňa XX. XX. XXXX, teda v čase prevodu vo veku 26 rokov, kedy je nesporné, že tieto finančné prostriedky si mohla v tomto veku zarobiť, ako uviedla vo svojej výpovedi zo dňa 24. 02. 2023, ako aj získať z darov od starých rodičov. Vypovedala, že uvedená suma je jej majetkom a matke ju darovala. Aj napriek tomu, že je zrejmé, že určité finančné prostriedky odchádzali z účtu žalovanej na účet vedený v I. K. K., avšak ako tvrdili (čo potvrdila aj svedkyňa A. N. D.),

za tieto finančné prostriedky dávala do rúk matke (žalovanej) náhradu, peniaze ktoré mala, rovnako ako sestra D., našetrované a ktoré si zarobila prácou, brigádami, pričom použila aj peniaze, ktoré jej poskytli starí rodičia.

22. Žalovaná zotrvala na tom, že bolo preukázané, že peniaze na prístrešok a plot jej dali rodičia. Žalovaná produkovala listinný dôkaz, a to čestné vyhlásenie H. G. (sestry žalovanej) zo dňa 30. 01. 2023, ktorým bolo potvrdené, že rodičia žalovanú, okrem sumy 300.000.- Sk, aj v nasledujúcich rokoch naďalej finančne podporovali, pričom sumu podpory od svojich rodičov použila (okrem iného) aj na stavbu prístrešku a oplotenia pri rodinnom dome, na adrese H. XX, D., teda rodinnom dome, ktorého boli žalobca a žalovaná podielovými spoluvlastníkmi. Túto skutočnosť potvrdila aj svedkyňa A. N. D. vo výsluchu na pojednávaní dňa 24. 02. 2023, že hoci bola maloletá, pamätá si skutočnosť, že jej starí rodičia prispeli na stavbu plota z bočnej strany a dreveného prístrešku. Nie je preto zrejmé, akou úvahou sa riadil súd prvej inštancie, kedy aj napriek týmto dôkazom rozhodol tak, že zahrnul tieto veci do masy BSM. Súd nezdôvodnil, prečo neuveril písomnému svedectvu sestry žalovanej.

23. Záverom sa opätovne zaoberala vôľou strán pri predaji a kúpe podielu na spoločnom dome žalobcu a žalovanej v ich podielovom spoluvlastníctve na základe kúpnej zmluvy zo dňa 02. 07. 2021 s tým, že uviedla tie isté skutočnosti ako v podanom odvolaní.

24. Zotrvala na tom, že rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18C/53/2022-346 zo dňa 24. 02. 2023 je potrebné zmeniť tak, že odvolací súd žalobu v celom rozsahu zamietne a zaviazá žalobcu nahraďiť žalovanej trovy konania, vrátane trov právneho zastúpenia v rozsahu 100 %.

25. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný dôvodmi podaného odvolania žalovanej (§ 380 ods. 1 CSP), prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a navyše je aj nepreskúmateľný. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia dosahuje v prejednávanej veci intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho stranám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

26. Odvolací súd uvádza, že v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jednému z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka (§ 143 Občianskeho zákonníka).

27. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že sporové strany uzavreli manželstvo dňa 16. 10. 2002, pričom toto manželstvo bolo právoplatne rozvedené dňa 23. 11. 2021, čo bolo konštatované aj súdom prvej inštancie (uvedené vyplýva z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 18Pc/31/2020-28 zo dňa 31. 03. 2021, právoplatného dňa 23. 11. 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/23/2021-50 zo dňa 30. 09. 2021). Žaloba bola podaná dňa 20. 04. 2022, teda v lehote 3 rokov od právoplatnosti zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

28. Predmetom konania je žaloba žalobcu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorou sa žalobca domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov so žalovanou. V priebehu konania žalobca navrhoval do masy BSM zahrnúť bočný plot postavený na parcele č. XXXX/X, zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie D., obec D., ďalej prístrešok postavený na parcele č. XXXX/X a parcele č. XXXX/X zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie D., obec D. a finančné prostriedky nachádzajúce sa na účte žalovanej vedenom v K. K. J., č. účtu: K. XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 8.442,40 eur. Obe strany v priebehu konania navrhovali zahrnúť do masy BSM aj viaceré hnutelné veci, následne však po vyjadrení súdu prvej inštancie, že tieto nie je možné presne a nezameniteľne identifikovať, už na tom strany sporu ďalej netrvali (žalovaná uviedla, že netrvá na vyporiadaní hnutelných vecí vo svojom vyjadrení zo dňa 10. 11. 2022, resp. žalobca trval už len na vyporiadaní vyššie uvedených položiek, čo vyplýva zo zápisnice z pojednávania nariadeného na deň 13. 01. 2023). Súd prvej inštancie vo veci rozhodol spôsobom, ako je to uvedené v bodoch 1-3

tohto rozhodnutia, kde je vzhľadom na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie predmetom prieskumu odvolacím súdom.

29. Podľa § 148 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

30. Podľa § 149 ods. 1 OZ, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo a vykoná sa vypořádanie podľa zásad uvedených v § 150.

31. Podľa § 150 OZ, pri vypořádaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

32. Odvolací súd je toho názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a navyše je aj nepreskúmateľný, a to najmä v časti zaradenia jednotlivých položiek (suma 8.442,40 eur, bočný plot a prístrešok) do masy BSM.

33. Pokiaľ ide o zaradenie sumy vo výške 8.442,40 eur do masy BSM, uvedené je odôvodnené konštatovaním súdu prvej inštancie o tom, že dňa 24. 01. 2020 bola na účet žalovanej poukázaná suma vo výške 8.442,40 eur z jej iného účtu, na ktorý si žalovaná poukazovala v období rokov 2015 až 2020 finančné prostriedky v sumách od 100,- eur do 300,- eur, pričom ako nedôveryhodnú vyhodnotil svedeckú výpoveď A. N. D., dcéry žalovanej, o tom, že uvedená suma mala predstavovať jej dar pre žalovanú, kde teda uvedené finančné prostriedky sú nepochybne súčasťou BSM. V konaní boli predložené výpisy z účtu žalovanej za vyššie uvedené obdobie, z ktorých síce vyplýva, že takáto suma bola pripísaná na účet žalovanej ešte dňa 24. 01. 2020, teda za trvania manželstva, ale je potrebné uviesť, že predmetom vysporiadania BSM môže byť len taký majetok, ktorý existuje ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva. Predmetom vypořádania BSM je teda všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. To, že sa v určitom čase počas trvania manželstva nachádzali nejaké finančné prostriedky na účte jedného z manželov automaticky neznamená, že tomu tak bolo v identickom rozsahu aj v čase zániku manželstva. Samotné odôvodnenie súdu prvej inštancie ohľadom tejto sumy pôsobí zmätočne. Podľa odôvodnenia súdu prvej inštancie si žalovaná mala v období rokov 2015 až 2020 poukazovať z účtu vedeného v K. (koncové číslo 5103) sumy od 100,- eur do 300,- eur na svoj iný účet vedený v K. (koncové číslo 8147). Na predložených výpisoch z účtu žalovanej sa nenachádza účet vedený v K. s koncovým číslom 8147, rovnako tak sa vo výpisoch nenachádza ani účet s koncovým číslom 1104, ktorý je súdom prvej inštancie ďalej uvádzaný ako účet, na ktorý si mala podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaná šetriť finančné prostriedky v rámci stavebného sporenia. Vzhľadom na predložené výpisy z účtu žalovanej je možné sa domnievať, že v tomto prípade ide len o chyby v písaní v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie (z predložených listín vyplýva koncové číslo účtu 1004), avšak aj keby uvedená skutočnosť predstavovala len chybu v písaní, súd prvej inštancie fakticky zahrnul do masy BSM konkrétny majetok, kde z listinných dôkazov, ktoré sa nachádzajú v spise, takýto majetok ku dňu zániku manželstva nevyplýva (predložené výpisy z účtu žalovanej sú datované iba do 30. 11. 2020, zatiaľ čo manželstvo žalobcu a žalovanej bolo právoplatne rozvedené až dňa 23. 11. 2021). Uvedené peňažné prostriedky tak boli do masy zahrnuté bez toho, aby súd prvej inštancie takýto postup nejakým spôsobom relevantne odôvodnil, respektíve aby z nejakého dôkazu vyplývala ich existencia aj ku dňu zániku manželstva. Závery súdu prvej inštancie sú tak vo vzťahu k zahrnutiu sumy vo výške 8.442,40 eur do masy BSM nepreskúmateľné.

34. Odvolací súd ďalej uvádza, že sa stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie o tom, že sa v prípade bočného plota a prístrešku jedná o drobné stavby (uvedené vyplýva aj zo znaleckého posudku č. 31/2022, ktorý bol vypracovaný Ing. Vierou Katonovou) a samostatne nehnuteľné veci. Uvedené položky totiž nevyhovujú zákonnej definícii súčasť veci ustanovenej v § 120 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je súčasťou veci všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a zároveň nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým hlavná vec znehodnotila. Znehodnotením je pritom potrebné rozumieť funkčnú ujmu, kedy hlavná vec už nemôže slúžiť pôvodnému účelu. Ide o kumulatívne zákonné podmienky, t. j. jedine v prípade ich súčasného naplnenia možno mať za to, že napr. určitá stavba nie je samostatnou

vecou, ale že je súčasťou hlavnej veci, a preto zdieľa aj jej právny osud. Uvedené položky je preto, podľa názoru odvolacieho súdu, potrebné považovať za príslušenstvo, a nie súčasť veci. Tieto položky (bočný plot a prístrešok) neboli zahrnuté ako samostatné položky ani v kúpnej zmluve zo dňa 16. 07. 2021 (nie sú v nej uvedené ani ako súčasť hlavnej veci), ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou, a teda neboli ani predmetom uvedenej kúpnej zmluvy. Z predmetnej zmluvy vyplýva, že jej predmetom boli konkrétne špecifikované nehnuteľné veci, ktoré boli v podielovom spoluvlastníctve manželov, čiže predmetom zmluvy neboli veci, ktoré by spadali do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže takéto nie sú v predmetnej kúpnej zmluve vôbec uvádzané. Veci tvoriace príslušenstvo inej hlavnej veci majú, na rozdiel od súčasti veci, povahu samostatnej veci v právnom zmysle, a teda môžu byť aj samostatným predmetom právnych vzťahov. V prípade, ak je príslušenstvom hlavnej veci nehnuteľnosť (vedľajšia stavba), je základným predpokladom, aby príslušenstvo prešlo spolu s hlavnou vecou na inú osobu, vyjadrenie vôle účastníkov právneho vzťahu, vykonať prevod aj tohto príslušenstva, a to v písomnej forme. Ak takýto prejav vôle chýba (resp. takýto prejav vôle nebol vykonaný dostatočne určite a zrozumiteľne), príslušenstvo na nadobúdateľa hlavnej veci neprechádza. Základným predpokladom, aby aj takéto vedľajšie veci prešli spolu s hlavnou vecou na inú osobu, je teda vyjadrenie vôle účastníkov právneho vzťahu vykonať prevod aj tohto príslušenstva, a to v písomnej forme, čo v tomto prípade absentuje.

35. Odhliadnuc od vyššie uvedeného je ale potrebné súdu prvej inštancie vytknúť aj ďalšie nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o zahrnutie vyššie uvedených položiek do masy BSM. Čo sa týka bočného plota, súd prvej inštancie odôvodnil zahrnutie tejto položky do masy BSM tým, že nemal za preukázané, že by sa bočný plot realizoval z finančných prostriedkov, ktoré mali žalovanej darovať jej rodičia, keď podľa čestného vyhlásenia sestry žalovanej mali rodičia žalovanej darovať uvedené finančné prostriedky v roku 1999, pričom podľa názoru súdu prvej inštancie je nereálne, aby z týchto prostriedkov žalovaná realizovala stavbu plota v roku 2003, resp. 2004. Uvedené konštatovanie súdu prvej inštancie o nereálnosti vyššie uvedeného ale nie je žiadnym spôsobom bližšie zdôvodnené. Nie je možné určiť, akými úvahami sa súd prvej inštancie pri uvedenom konštatovaní spravoval. Nie je možné konštatovať záver o nereálnosti žalovanou tvrdených skutočností a tento prakticky ničím nepodporiť, resp. tento záver vysloviť bez riadneho a preskúmateľného zdôvodnenia a vyhodnotenia vykonaných dôkazov, ktoré predložila, resp. navrhla vykonať žalovaná.

36. Obdobné závery možno vzťahovať aj na odôvodnenie súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o prístrešok, kde bola svedecká výpoveď svedkyne A. N. D. súdom prvej inštancie spochybnená ako nedôveryhodná s tým, že si z dôvodu veku svedkyňa nemôže pamätať na detaily financovania stavby. Opätovne ale uvedené odôvodnenie v tejto časti pôsobí nedostatočne. Svedkyňa A. N. D. uviedla vo svojej výpovedi, že má vedomosť o tom, že na stavbu plota ako aj prístrešku prispeli žalovanej starí rodičia sumou okolo 300.000,- Sk. Záver súdu prvej inštancie by mal podľa názoru odvolacieho súdu svoje opodstatnenie a nepôsobil by len ako domnienka, ak by priamo z výsluchu svedkyne vyplynuli pochybnosti o tom, že si svedkyňa uvedené skutočnosti pamätá, prípadne by tu boli zásadné rozpory vo vyjadreniach svedkyne a v tomto smere by bolo možné dôjsť k záveru o nedôveryhodnosti takejto výpovede, resp. ku konštatovaniu, že je zrejmé, že si uvedené skutočnosti reálne nemôže pamätať. Je však potrebné uviesť, že výsluch svedkyne bol v tomto prípade vedený všeobecnejším spôsobom, bez toho aby táto bola dotazovaná na konkrétne skutočnosti, t. j. odkiaľ má takúto vedomosť, akým spôsobom boli peniaze poskytnuté, kedy, kto bol prítomný pri ich poskytnutí, či o tom existujú nejaké doklady, odkiaľ má vedomosť, ako boli takéto finančné prostriedky použité a podobne, kde by v hypotetickej rovine, v závislosti od prípadných odpovedí na takéto otázky, bolo možné dospieť aj k záveru, ktorý prezentoval súd prvej inštancie. Len skonštatovanie toho, že si svedkyňa pre vek nemôže uvedené skutočnosti pamätať, však nemôže podľa názoru odvolacieho súdu bez ďalšieho obstať. V tomto smere bolo aj úlohou súdu prvej inštancie riadne svoje rozhodnutie zdôvodniť, a to aj s poukazom na vykonané a predložené dôkazy, ktoré majú byť vyhodnotené v tom zmysle, či tieto skutočne a bez akýchkoľvek pochybností preukazujú tvrdenia žalovanej o tom, že jej boli poskytnuté finančné prostriedky, a že práve z týchto bola realizovaná výstavba bočného plota, resp. prístrešku. Ak totiž niektorý z manželov tvrdí, že niektoré zistené veci do BSM nepatria, musí toto svoje tvrdenie preukázať hodnoverne, spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, pričom dôkazné bremeno zaťažuje tú stranu sporu, ktorá tvrdí, že konkrétna vec do BSM nepatrí. Ak svoje tvrdenie nepreukáže platí zásada, že vec patrí do BSM.

37. Rovnako tak v napadnutom rozsudku absentuje odôvodnenie súdu prvej inštancie, ako sa vysporiadal z tvrdeniami žalovanej o tom, že sa žalobca nestaral pravidelne o chod domácnosti, že

sa nestaral o rodinu, že je gambler a alkoholik, že sa žalovanej vyhráždal a ju, ako aj jej dcéry, týral (čo uviedla vo výpovedi svedkyňa A. N. D.), a to z pohľadu zákonnej povinnosti súdu prihliadnuť pri vyporiadaní BSM na to, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a ako sa staral o rodinu, pričom pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Súd prvej inštancie prezentoval názor, že žalobca v rámci možností na chod domácnosti prispieval napriek skutočnosti, že preukázateľne hral, požičiaval si finančné prostriedky a nesprával sa k žalovanej a k jej dcére najlepšie, čo je podľa názoru odvolacieho súdu pomerne neurčité konštatovanie. Z uvedeného však nie je zrejmé, že by súd prvej inštancie vyššie uvedené tvrdenia žalovanej nejako vyhodnotil z hľadiska zásad pri vyporiadaní BSM v zmysle ust. § 150 Občianskeho zákonníka. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku teda nie je zrejmé, či na tieto tvrdenia žalovanej nejako prihliadal, resp. ich nepovažoval za natoľko intenzívne a podstatné, respektíve preukázané, aby odôvodňovali prípadne iný postup pri vyporiadaní BSM, než v zmysle zásady rovnosti podielov. Odvolací súd na tomto mieste uvádza, že základnou zásadou vyporiadania zaniknutého majetkového spoločenstva manželov je zásada rovnosti podielov (princíp parity), a teda že podiely oboch manželov na majetku patriacom do ich BSM sú rovnaké. Ustálená súdna prax, ako aj doktrína však uznáva, že uplatnenie tejto zásady nie je bezpodmienečné a pripúšťa situácie, kedy je namieste sa od tejto zásady odchýliť. Treba zdôrazniť, že aj keď judikatúra pripúšťa možnosť odklonu od rovnosti podielov a uplatnenie disparity, takýto postup označuje za výnimočný, ktorý musí byť vždy odôvodnený individuálnymi okolnosťami konkrétneho prípadu. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane konania, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu konania, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Bolo teda potrebné zareagovať aj na vyššie uvedené tvrdenia žalovanej, či tieto možno považovať za takéto výnimočné okolnosti, alebo nie, prípadne či sú preukázané v rozsahu odôvodňujúcom prípadne úvahy o možnosti disparity podielov strán sporu.

38. V súvislosti so všetkými vyššie uvedenými skutočnosťami je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Pokiaľ prvoinštančný súd takúto odpoveď v dôvodoch svojho rozhodnutia nedal, je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie, sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

39. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

40. Vzhľadom na tieto skutočnosti má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov nezistil riadne skutkový stav pre potreby rozhodnutia vo veci, ktorá je predmetom konania a v dôsledku toho prejednanú vec nie správne právne posúdil a rozhodnutie neodôvodnil tak, aby zodpovedalo preskúmateľnosti (§ 220 Civilného sporového poriadku) a aby nebolo v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu (článok 46 Ústavy, článok 45 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Tým odňal stranám sporu právo konať pred súdom a zaťažil svoje

rozhodnutie vadou, pre ktorú bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

41. Doplnujúco odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s odvolacími námietkami žalovanej ohľadne procesných pochybení zo strany súdu prvej inštancie, keď tento nerozhodol o zmene žaloby, ktorú mal žalobca meniť priamo na pojednávaní. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno začať síce len na základe žaloby podanej niektorým z manželov, súd však nie je žalobou viazaný pokiaľ ide o rozsah tohto spoluvlastníctva, ani pokiaľ ide o spôsob jeho vysporiadania. Konanie o vyporiadanie BSM je zvláštnym druhom súdneho konania. Toto konanie možno začať iba na návrh, pričom ide o typické konanie, pri ktorom určitý spôsob vyporiadania vyplýva priamo zo zákona. Súd však pri tomto type konania nie je viazaný žalobným návrhom, keď môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú. Súd vykoná vyporiadanie podľa svojej úvahy v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 150 OZ, kde konečné vyporiadanie môže byť diametrálne odlišné od návrhu vymedzeného v petite žaloby. Z tohto dôvodu nie je pri tomto type konania nevyhnutné, aby po každom zistení, resp. tvrdení existencie ďalšieho majetku bolo o takomto osobitne rozhodnuté zmenou žaloby, resp. jej prípadným rozšírením. Uvedené podporuje aj ust. § 139 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého sa za zmenu žaloby nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, čo je práve prípad konania o vyporiadanie BSM. Bývalí manželia tak majú dispozičné oprávnenie i v priebehu konania rozširovať, prípadne zužovať rozsah spoločného majetku, ktorý má byť predmetom vyporiadania. Súd prvej inštancie navyše upozorňoval strany sporu, ktorý majetok bude predmetom posudzovania, resp. že dokazovanie treba smerovať už len k trom položkám (peniaze na účte žalovanej, bočný plot, prístrešok), čo vyplýva aj zo zvukového záznamu z pojednávania nariadeného na deň 13. 01. 2023, čiže žalovanej muselo byť zrejmé, voči ktorým položkám má viesť svoju obranu, pokiaľ ide o preukázanie toho, že tieto nepatria do BSM manželov. Rovnako tak sa odvolací súd nestotožňuje aj s ďalšou nadväzujúcou námietkou žalovanej, podľa ktorej ide v prípade výpisov z účtu žalovanej o nezákonne získaný dôkaz. Podľa § 187 ods. 1 Civilného sporového poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Inými slovami povedané, dôkaz nemôže byť informácia získaná v rozpore s právnymi predpismi, teda nezákonne. Žalovaná v rámci podaného odvolania nijako nevyhradila, ktoré konkrétne zákonné ustanovenie malo byť v tomto prípade porušené. Nezákonnosť získania dôkazu sa najčastejšie spája so zásahom do osobnostných práv. Samozrejme, nemožno vylúčiť ani iné nezákonné spôsoby zadováženia dôkazov, napríklad krádež a pod. Pokiaľ súd prvej inštancie pripustil takýto dôkaz v konaní, nemôže byť vyhodnotený ako nezákonný len preto, že z neho prípadne vyplynú aj iné skutočnosti a zistenia, než bolo pôvodne predpokladané, ktoré môžu mať v konaní o vyporiadanie BSM význam z hľadiska uplatňovania ďalších nárokov.

42. V ďalšom konaní, po vrátení veci, bude súd prvej inštancie viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu a jeho povinnosťou bude na základe doposiaľ vykonaného dokazovania a prípadne doplneného dokazovania zistiť a vyhodnotiť, či je preukázané, že položky, ktoré navrhol v priebehu konania zaradiť do masy BSM žalobca, skutočne do masy BSM patria, z akých finančných prostriedkov (BSM alebo výlučné prostriedky jednej zo strán sporu) boli financované položky (plot, prístrešok) a či je prípadné financovanie len jednou zo strán (žalovanou) preukázané alebo nie. Pri prípadných pochybnostiach sa za tým účelom zameria na dôsledné vypočítanie strán sporu i svedkyne, so zameraním najmä na okolnosti poskytnutia finančných prostriedkov zo strany rodičov žalovanej, ako aj ich následného použitia. Takisto posúdi predmetnú vec z pohľadu zákonných zásad podľa § 150 OZ, a to v zmysle odôvodnenia tohto rozhodnutia uvedeného v bode 37, prípadne za týmto účelom tiež doplní dokazovanie. Dôkazy navrhnuté stranami sporu alebo predložené vyhodnotí tak, aby bolo možné preskúmať, akými úvahami sa pri ich hodnotení spravoval. Z vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie a svoje závery o skutkových zisteniach odôvodní postupom zodpovedajúcim ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

43. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

44. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).